

Politika

Latviai neigia Kirkilo žodžius

▶ IVARAS GODMANIS

Latvijos vyriausybės vadovo Ivaro Godmano atstovas spaudai paneigė Lietuvos premjero Gedimino Kirkilo tvirtinimą, esą Lietuvai pavyko įtikinti Latviją, kad elektros tiltas iš Švedijos bū-

ty nutiestas į Lietuvą. Latvijos premjero atstovas spaudai agentūrai BNS sakė, jog Latvija tęs derybas dėl elektros tilto su Švedija ir dar neaišku, su kuria valstybe – Latvija ar Lietuva – jis bus nutiestas. Ponas Kirkilas Žinių radijui ketvirtadienį teigė, jog išvakarėse Rygoje vykusiame Baltijos jūros valstybių tarybos vyriausybės vadovų susitiki-

me sulaukęs Latvijos premjero patikinimo, kad Latvija dalyvaus Lietuvos elektros tilto su Švedija projekte. Ponas Godmanis per atstovą spaudai toki tvirtinimą paneigė, pareiškdamas, jog diskusijos dėl to bus tęsiamos visose trijų valstybėse – tiek dvishalėse, tiek ir trišalėse derybose. Pasak Latvijos premjero, pranasumų turi abu projektai. (BNS)

VŽ skaičius

24,55 mln. Lt

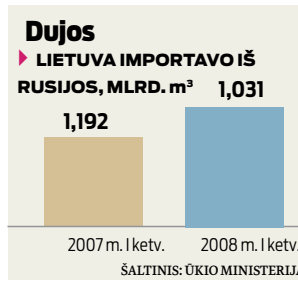
▶ TOKIA SUMA šių metų pavasariname konkurse studentų paskoloms pagal aukštąsias mokyklas paskirstė Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas. Iš valstybės biudžeto 2008 m. studentų paskoloms iš viso skirta 20,8 mln. Lt. Dalis šių pinigų bus paskirstyta studentų paskoloms rudens semestre. (manokarjera.lt)

Dujos

Importavo mažiau

Lietuva gamtinių dujų šių metų pirmąjį ketvirtį importavo 13,5%, suvartoję - 2,8% mažiau nei pernai tuo pačiu metu. Bendrovės „Lietuvos dujos“ importas šiemet sumažėjo 27,4%, iki 372,5 mln. kubų, „Dujotekanos“ - 4,2%, iki 183,7 mln. kubų. (BNS)

VŽ info

Paštas

Išleis lašo formos pašto ženklą

Valstybinė įmonė Lietuvos paštas šeštadienį į apyvartą išleis lašo formos pašto ženklą, skirtą Lietuvos dalyvavimui parodoje „Expo Zaragoza 2008“. Naujojo pašto ženklo autorė – Eglė Ziedelė, tiražas –

300.000, o nominalas – 2,45 Lt, pranešė Lietuvos paštas. Pasak pranešimo, tokia pašto ženklo forma pasirinkta siekiant jį susieti su pagrindine parodos tema – vandiniu. Pašto ženkle pavaizduotas Lietuvos paviljono parodoje logotipas. Originalius pašto ženklus spausdins Vienos spaustuvių „Osterreichische Staatsdruckerei“.

Paroda „Expo“ kiekvienais metais organizuojama vis kitoje šalyje. Šiais metais paroda vyks penktajame parodo dydį Ispanijos mieste – Saragošoje. Pagrindinė jos tema – vanduo ir darnus vystymasis. Planuojama, kad paroda per tris mėnesius – nuo birželio 14 iki rugsėjo 14 dienos – aplankys 8 mln. žmonių. (VŽ)

Taupydami ryžtasi rizikuoti

Statybos Išteklių slypi viduje

▶ STATYBOS BENDROVĖS pradeda laiku neatsiskaityti už suteiktas paslaugas. JUDITOS GRIGELYTĖS NUOTRA.

RENALDAS JAKUBAUSKAS renaldas.jakubauskas@verslozinios.lt
Statybininkams paslaugas teikiančios įmonės pastebi, kad užsakovai ne tik vėluoja atsiskaityti, bet mėginami taupyti atsako kai kurių paslaugų, be kurių didžiausia praradimų rizika. Manoma, kad sunkumu priremti statybininkai gali mažinti išlaidas ten, kur jos didžiausios – karpys atlyginimus ir rinksis pigesnes medžiagas, nors dėmesį turėtų kreipti į efektyvumo didinimą.

Julius Adomaitis, apsaugos paslaugas teikiančios UAB „Apsaugos komanda“ generalinis direktorius, pasakoja, kad įmonė statybos sektoriaus negalavimus pradėjo jausti kovą – balandį: ilgiau nei įprasta vėluoja atsiskaitymai už paslaugas, vėliau kai kurios įmonės iš viso atsisakė objektų apsaugos.
„Tai šių metų reiškinys. Veikiausiai įmonės sprendžiant, kur ir ką galima sutaupti, pasirenkama taupyti atsiskaitant saugumo. Galbūt įmonės mano, kad tokia paslauga jokios papildomos vertės nesukuria, sąmoningai prisiimama rizika norint taupyti“, – svarsto p. Adomaitis.

Labai taupyti draudimo sąskaita statybininkai negalės drausdami savo civilinę atsakomybę, mat šis draudimas jiems yra privalomas. Tačiau privalomo draudimo sumos nėra didelės, todėl didžiosios statybos bendrovės apsidraudžia dar ir pa-

statybos objektų tendencijos nesikeičia, gali tik blogėti“, – svarsto p. Adomaitis.
Labiau rizikuos
Robertas Šaltis, UADBB „Balto link“ generalinis direktorius, sako, kad sulėtėjusių statybos apimtį poveikį jaučia ir draudimo paslaugas teikiančios įmonės. Jis vertina, kad statybos bendrovės draudžia esamą turtą, kuriam draudimo įkainiai mažesni, ir statomi objektai, kur rizika ir įmokos gerokai didesnės. Tačiau p. Šaltis mano, kad statybininkai masiškai negalės atsiskaityti draudimo, nes statomas turtas įkeičiamas bankams, o šie reikalauja draustis.

Labai taupyti draudimo sąskaita statybininkai negalės drausdami savo civilinę atsakomybę, mat šis draudimas jiems yra privalomas. Tačiau privalomo draudimo sumos nėra didelės, todėl didžiosios statybos bendrovės apsidraudžia dar ir pa-

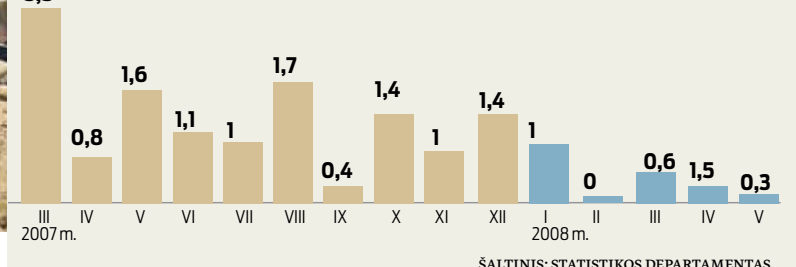
pildomai.
„Mažieji statybininkai gali mėginti taupyti savanoriško draudimo sąskaita, t. y. pasitenkindami tuo, ko reikalaujama pagal įstatymą“, – mano p. Šaltis.
Anot jo, statybininkai pirmiausia gali atsisakyti tų draudimo paslaugų, kurios jiems nėra būtinos, pavyzdžiui, gyvybės draudimo, kuris buvo priemonė gerinti darbuotojų motyvaciją nekeliant atlyginimo.
„Taupydami darbavai nebėnorės nukirpti darbuotojų atlyginimų, o gyvybės draudimas nebėra toks svarbus, taigi atsisakymai jo taupys“, – mano p. Šaltis.
Egidijus Džiugas, UAB „PZU Lietuva“ Turtinių rizikų skyriaus vadovas, skaičiuoja, kad iš pastarųjų dviejų mėnesių duomenų būtų galima teigti, jog jauciamas tam tikras statybininkų draudimų sulėtėjimas – įmokos per pastaruosius

2 mėnesius sumažėjo apie 10%, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
„Apskritai visame statybos sektoriuje jauciamas sąstingis – mažiau draudžiama naujų statybos objektų, ypač naujų gyvenamųjų namų, tačiau komercinės paskirties, kelių statybos, valstybinės svarbos objektų apimtys pagal draudimo sumą nėra sumažėjusios“, – teigia p. Džiugas.
Visko neatsisakys
Andrius Končius, inžinerinės konsultacinės UAB „COWI Baltic“ (CB) direktorius, skaičiuoja, kad projektavimo darbai sudaro palyginti nedidelę procentinę dalį projekto kainos. Jo teigimu, visuomeniniams projektams, kurie statomi savivaldybių užsakymu, rekomenduojama riba – 6% bendros sąmatinės vertės. Todėl jis mano, kad čia daug netaupys.
CB atstovas svarsto, kad sta-

tybose daugiausia galima sutaupti racionaliau naudojant mechanizmus, nes jie ar jų nuoma yra brangi, arba naudojant pigesnes medžiagas, bet tada iškilks kokybės klausimas.
Anot p. Končiaus, statybininkai negali taupyti ten, kur neleidžia įstatymai, pavyzdžiui, prižiūrint projektą. Labai retas atvejis, kad statybininkai galėtų susitarti dėl mažesnės nei ankščiau susitarė kaina.
„Taupyti reikia ten, kur išlaidos yra didžiausios, o statyboset tai – darbo užmokestis ir medžiagos bei mechanizmai“, – galimybes mato p. Končius.
Kita vertus, jis svarsto, kad reikia pagalvoti, kodėl Lietuvoje taip staiga masiškai visi metėsi į nekilnojamojo turto ir statybos verslą.
„Manau, tai įvyko dėl to, kad pelnai buvo didžiuliai. Jie tikrai yra didesni nei 10%. Dabar tie pelnai mažėja, bet jie nėra kritiški“, – įsitikinęs CB vadovas.

VŽ info

Mėnesiniai statybos sąnaudų pokyčiai palyginti su ankstesniu mėnesiu, %

ŠALTINIS: STATISTIKOS DEPARTAMENTAS.

▶ JONAS BEGANSKAS, įmonės „Skala“ direktorius

„Jei džina iš butelio paleidi, ar galima jį atgal sugrąžinti? Būtų kvaila mažinti atlyginimus specialistams, kurių ir taip visada trūksta.“

▶ ANTANAS BUTKUS, „YIT“ vadovas

„Sena taisyklė – projekto ekonomika gimsta ant braižybos lentos. Todėl geriausias taupymas yra racionalus projektavimas ir kuo didesnis darbo efektyvumas.“

▶ ANDRIUS KONČIUS, UAB „COWI Baltic“ direktorius

„Statybininkams realiausias galimybės daugiausia taupyti ten, kur jų išlaidos didžiausios.“

▶ ALEKSANDRAS TOROPČINAS, sausų statybinių mišinių gamybos UAB „Sakret LT“ generalinis direktorius

Ištekliai viduje

Jei statybos bendrovės atsisako apsaugos, tai rizikuoja, kad jų turto vagysčių bus daugiau. Negali įmonės ir mažiau draustis, nes tuomet rizikuoja negauti draudimo išmokų. Tai tas pats, kas važiuoti mašina, neturint vairuotojo pažymėjimo, draudimo. Lazda visada turi du galus. Vagja visur, ir jei atsisakys kvalifikuotos apsaugos, tai įmonė gali netekti daugiau nei sutapo, juk kai kurie įrenginiai kainuoja keletą šimtų tūkstančių.
Statybininkai taip pat negali rinktis prastesnių medžiagų, jų uždavinys – medžiagas naudoti technologiška teisingai, sutaupti darbo jėgos, žmonių.
Pirmiausia įmonės turi taupyti siekdamas geresnio efektyvumo išnaudojant darbo jėgą. Lietuvoje, Latvijoje yra užsienietiško kapitalo statybos bendrovės, jos moka tokį pat atlyginimą darbuotojams, tačiau sugeba darbus atlikti pigiau. Jie tikrai nelaimą nors slėpdami ar gudraudami – jie jau seniau įvertino, kad reikia tiksliau ir efektyviau naudoti įrengimus, o ne dirbti taip, kaip dar neretai pasitaiko – prie vieno įrenginio dirba 10 žmonių, nors užtektų 2-jų. Kita vertus, tendencijų į gerąją pusę matyti, patirtį iš atvykstančių užsienio specialistų sugebame perimti labai greitai.
Kylančios efektyvumo kreivės bendrovėms reiškia taupymo efektą. Nori nenori, bet pats gyvenimas privers dirbti efektyviau. Mūsų rinka nėra didelė, bet labai dinamiška, o tai džigina, sugebame prisitaikyti prie pokyčių. Žinoma, sunku gyvenant ant aukšto kalno lipnt ant žemės.

Statybose geriau nešykštėti

INGA RAZMAITĖ inga.razmaite@verslozinios.lt

Nors statybų sektoriaus apsuks lėteja, šio verslo atstovai neigia taupantys. Anot jų, tai gali kirsti per įmonių prestižą ir pridaryti daugiau bėdų. Tačiau visi prapažįsta ieškantys būdų, kaip efektyviau dirbti.

„Statybose taupyti galima tik kokybės sąskaita. Rimtos kompanijos tikrai nepuls to daryti“, – tvirtina Edvardas Galvanaukas, bendrovės „Būstuva“ generalinis direktorius. Anot jo, seniai statybų verslu užsilmančios įmonės sektoriaus sulėtėjimą prognozavo kiek anksčiau ir tam pasirodė. „Mes ne tai, kad taupome, o kitokiomis proporcijomis perskirstome investicijas. Pakilimo metu 90% įmo-

nės lėšų investuojama į būsto statybą, bet jau pernai pavasarį įmonės veiklą persikirsčiau taip, kad investicijos į nuosavą statybą sudarytų 30%“, – sako p. Galvanaukas.
Anot Antano Butkaus, „YIT“ vadovo, bendrovė nenutraukusi nė vienos seniau sudarytos sutarties, o taupymą supranta kaip gerą darbų organizavimą.
„Poreikis mažinti sąnaudas yra visada. Galima peržvelgti medžiagų kainas, bet, žinoma, tai reikia daryti protiningai, kad kokybė nenukentėtų. Mes visada deklaravome, kad svarbiausia – efektyvinti darbą, tad daug dėmesio skiriame racionaliam projektavimui. Sena taisyklė – projekto ekonomika gimsta ant braižybos lentos. Be to, statybvietė turi būti aprūpinta medžiagomis, technika, žmo-

nėmis, kad nebūtų prastovų“, – kalba p. Butkus.
Jonas Beganskas, įmonės „Skala“ direktorius, teigia, kad darbuotojų sąskaita taupyti irgi negalima. „Jei džina iš butelio išleidi, ar galima jį atgal sugrąžinti? Šiandien atlyginimai gali mažėti ne kvalifikuotai darbo jėgai, o kvalifikuotų darbininkų visada trūko ir trūks. Jiems tikrai negalime mažinti algų. Tai būtų kvaila“, – sako jis.
Ponas Beganskas mato kitą išeitį – valstybę turėtų pasirūpinti, kad sumažėtų statybos įmonių sąnaudos inžinerinei infrastruktūrai kurti – manoma, kad statybos darbų kainos nukristų apie 10%.
„Mes matome vieną kelią – reikia mažinti visus infrastruktūros mokesčius. Mes mes, privačios įmonės, savo pinigų per-

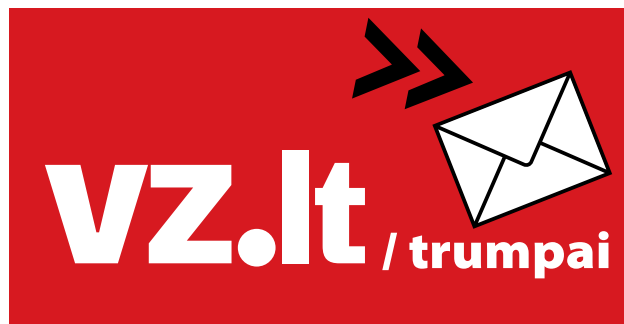
vedame į kitas privačias bendroves, pavyzdžiui, kaip VST ar Rytų skirstomuosius tinklus. Atvedant elektros energiją prie objektų, avansu mokame 40% šių darbų kainos, o tie pinigai pasilieka kaip turtas privačiose įmonėse. Mes šiuo metu siekiame, kad atsiskaitoma būtų bent jau akcijomis“ – aiškina p. Beganskas. Jis mano, kad valstybės statybų sektoriui galėtų pagelbėti, o tai teigiama atsilieptų ir šalies ekonomikai bei žmonėms.
Visi VŽ kalbinti pašnekovai tvirtina, kad taupyti draudimo arba objektų apsaugos sąskaita yra neapdairu ir įmonės to ne praktikuoja. „Tokie taupymai gali brangiai kainuoti, o sutartys pagal visas išlaidas statybos mokesčius“, – sako p. Butkus.

VŽ info

Lėteja

Sparčiau augusios statybos sąnaudos šiemet stabtelėjo ir nebedidėja taip sparčiai kaip pernai. Statistikos departamentas skaičiuoja, kad statybos sąnaudos 2008 m. balandžio mėn. palyginti su kovo mėn., padidėjo 0,3%. Statistikų duomenimis, statybos mašinų ir mechanizmų eksploatavimo darbo valandos kainos balandį padidėjo 1,5%, statybinių medžiagų ir gaminių kainos – 0,7%. Tai turėjo daugiausia įtakos bendram statybos

sąnaudų pokyčių. Bendrą sąnaudų pokytį veikė ir 0,5% sumažėjusios darbo užmokesčio ir pridėtinės išlaidos. Darbo užmokesčio sumažėjimą lėmė mažesnės, palyginti su kovo mėn., vėnkartinės išmokos. Statybinių medžiagų ir gaminių kainų pokytį daugiausia lėmė 2,2% pabrangusios izoliacinės medžiagos, 2% – betono ir gelžbetonio gaminiai, 1,3% – įvairių rūšių betonas ir skiediniai, 1% – bendrosios statybinės medžiagos ir 0,1% procento atpigę langai ir durys.

INTERNATIONAL OVERSEAS SERVICES

- Nerezidentinių ir neapmokestinamųjų įmonių steigimas prestižinėse jurisdikcijose: JAV, Didžiojoje Britanijoje, Australijoje, Kanadoje ir kitur.
- Dokumentų notarinis legalizavimas konsultuotuve ir apostile.
- Sąskaitos prestižiniuose Europos bankuose (AAA reitingas).
- Rinkitės iš daugiau nei 200 paruoštų ("ready-made") įmonių.

www.ioserv.com
Rīga, Smilšu g. 18, tel.: +371 7221199

Tradicioninį „Konica Minolta dieną“ Lietuvoje išvakarėse UAB „Konica Minolta Baltia“ sulaukė džigių naujienų. Gegužės mėn. Jungtinuose Arabų Emiratuose vykusiame pasitarime „Konica Minolta Business Solutions Europe“ prezidentas Henry Okamura UAB „Konica Minolta Baltia“ generaliniam direktoriui Voldemarui Dudenui įteikė net 2 apdovanojimus. Treti metai iš eilės bendrovė pagal bendrus veiklos rezultatus pripažįstama geriausia „Konica Minolta“ įmone Europoje, ji taip pat pripažinta geriausia Europoje pagal spausdintuvų pardavimo rezultatus. Išties įspidingi UAB „Konica Minolta Baltia“ pasiekimai visose Baltijos šalyse ir ypač Lietuvoje. Pagal tarptautinės rinkos tyrimų organizacijos IDC duomenis 2007 metais „Konica Minolta“ vienspalvių multifunkcinių kopijuoklių pardavimai sudarė 32,3 proc. nuo visų parduotų Lietuvoje, o spalvinių multifunkcinių kopijuoklių net 40,8 proc. Bendrovė padarė įspidingą šouli parduodama spalvinius lazerinius spausdintuvus – iki 28,1 proc. padidino užimamos rinkos dalį pagal parduotus kiekius ir net iki 31,3 proc. pagal apyvartą. Šie pasiekimai dar labiau sustiprino bendrovės, kaip įgametės biuro technikos pardavimo hyderės, pozicijas. Švęsdama „Konica Minolta“ dieną Lietuvoje UAB „Konica Minolta Baltia“ kviečia visus savo klientus birželio 9-13 dienomis apsilankyti jos salonoose, susipažinti su naujausia technika, pasinaudoti šventės metu teikiamomis nuolaidomis.

